EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 1.9.2005
KOM(2005) 388 galutinis

**KOMISIJOS KOMUNIKATAS TARYBAI
IR EUROPOS PARLAMENTUI**

DĖL REGIONINIŲ APSAUGOS PROGRAMŲ

KOMISIJOS KOMUNIKATAS TARYBAI IR EUROPOS PARLAMENTUI

DĖL REGIONINIŲ APSAUGOS PROGRAMŲ

1. ĮŽANGA

1. 2004 m. birželio 14 d. Komisijos komunikate „*Ilgalaikių sprendimų galimumo gerinimas*“ (KOM(2004) 410) (2004 m. birželio mėn. komunikatas) pateikti pasiūlymai dėl naujo ES požiūrio į tarptautinį apsaugos režimą. Siekiant sustiprinti susijusių regionų pajėgumus teikti apsaugą ir geriau apsaugoti pabėgėlius, turėtų būti pateiktos regioninės apsaugos programos, kurios padėtų įgyvendinti ilgalaikius sprendimus (trys ilgalaikiai sprendimai yra repatriacija, vietinė integracija arba persikėlimas į trečiąją šalį, jei pirmieji du ilgalaikiai sprendimai nėra įmanomi)[1]. Komunikate taip pat pateikti pasiūlymai sukurti ES masto persikėlimo schemą, kurią būtų galima naudoti kaip priemonę, skirtą užtikrinti saugumą didesniam pabėgėlių skaičiui bei užtikrinti tvarkingesnį ir labiau valdomą atvykimą į ES.

2. Europos Vadovų Taryba 2004 m. lapkričio 4–5 d. Hagos programoje pripažino, kad, dalijantis atsakomybe, reikia, jog ES kartu su trečiosiomis šalimis prisidėtų kuriant labiau prieinamą, teisingesnę ir efektyvesnę tarptautinę apsaugos sistemą ir suteiktų galimybę gauti apsaugą ir priimti ilgalaikius sprendimus kaip galima ankstesnėje stadijoje. Buvo atskirti skirtingi šalių, priklausančių tranzito regionams ir šalių, esančių kilmės regionuose, poreikiai. Kilmės ir tranzito regionų šalių pastangos stiprinti pabėgėlių apsaugos pajėgumus bus skatinamos. Dėl kilmės šalių ir regionų Europos Vadovų Taryba ir toliau ragina Komisiją, glaudžiai bendradarbiaujant ir konsultuojantis su JTVPK, kartu su susijusiomis trečiosiomis šalimis kurti ES regionines apsaugos programas. Šios programos turėtų remtis patirtimi, įgyta vykdant bandomąsias apsaugos programas, kurios bus pradėtos iki 2005 m. pabaigos. Jose bus nustatytos įvairios atitinkamos priemonės, visų pirma skirtos didinti pajėgumus, ir įtraukta jungtinė persikėlimo programa, skirta toms valstybėms narėms, kurios gali būti pasirengusios savanoriškai dalyvauti tokioje programoje. Europos Vadovų Taryba pabrėžė, kad, siekiant, jog tranzito šalys geriau valdytų migraciją ir suteiktų tinkamą apsaugą pabėgėliams, reikia intensyviau bendradarbiauti ir didinti pajėgumus tiek ties pietinėmis, tiek ir ties rytinėmis ES sienomis.

3. Komunikatas yra Komisijos atsakas į 2004 m. lapkričio 2–3 d. Tarybos išvadas, kuriose Komisija buvo paraginta ne vėliau kaip iki 2005 m. liepos mėn. pateikti vieną arba daugiau bandomųjų regioninių apsaugos programų veiksmų planų. Taryba

---

[1] ***Repatriacija*** yra asmens grįžimas į savo tėvynę. Ilgalaikių sprendimų kontekste, toks grįžimas turi būti saugus ir nepažeidžiantis asmens orumo.
Vietinė integracija yra pabėgėlio integracija į priimančios šalies visuomenę su galimybe legaliai gyventi ir turėti asmeninį savarankiškumą.
Persikėlimą sudaro pabėgėlių atranka ir perkėlimas iš šalies, kur jie ieškojo apsaugos, į trečiąją šalį, kur jiems bus suteiktos apsaugos garantijos, įskaitant gyvenamą vietą ir galimybę integruotis bei turėti savarankiškumą. Persikėlimas gali būti panaudotas tada, kai pabėgėliai negali grįžti į savo kilmės šalį ir negali būti integruoti į pirmojo prieglobsčio šalį. „*Perkėlimo planų ES valstybėse narėse arba ES lygmeniu kūrimo galimumo tyrime atsižvelgiant į bendrą Europos prieglobsčio teikimo sistemą ir bendros prieglobsčio teikimo tvarkos tikslą*“ (Komisijos paskelbtas 2004 m. gegužės mėn.) pateikiamas išsamesnis tyrimas apie persikėlimo galimybes ES.

pažymėjo, kad bandomoji regioninė apsaugos programa turi būti pritaikyta konkrečiai situacijai ir būti orientuota į apsaugą. Į ją turėtų būti įtraukta daug įvairių veiklos priemonių, pvz., pagalbos trečiosioms šalims teikimas, siekiant laikytis tarptautinių įsipareigojimų pagal Ženevos konvenciją ir kitų atitinkamų tarptautinių dokumentų, pajėgumų teikti apsaugą stiprinimas, geresnės registravimosi ir vietinės integracijos galimybės bei pagalba gerinant vietos infrastruktūrą ir valdant migraciją. Šių programų kūrimas ir įgyvendinimas turėtų būti vykdomas glaudžiai bendradarbiaujant su Jungtinių Tautų vyriausiuoju pabėgėlių komisaru ir, prireikus, tarptautinėmis organizacijomis. Turėtų būti nurodyti galimi ES ir kiti finansavimo šaltiniai. Turėtų būti užtikrinta, kad Bendrijos pozicija dėl regiono ar atitinkamų trečiųjų šalių bus suderinta.

4. Regioninės apsaugos programos bus įtrauktos į jau vykdomus veiksmus, ypač į AENEAS ir TACIS finansines programas, ir nebus grindžiamos naująja finansavimo sistema. Šiame komunikate pateikiama bendroji sistema, pagal kurią turėtų veikti bandomosios regioninės apsaugos programos, rekomendacijos dėl geografinio taikymo ir turinio bei išdėstomas regioninės pagalbos programos požiūrio integravimo į Bendrijos ir susijusių regionų ir šalių santykius planas. Pirmajame skirsnyje pateikiamas platesnis komunikato politinis kontekstas; antrajame skirsnyje kalbama apie galimą bandomųjų regioninių apsaugos programų turinį; trečiajame skirsnyje nagrinėjamas geografinių sričių, kuriose bus vykdomos bandomosios regioninės apsaugos programos, parinkimas ir kaip šis metodas galėtų būti įtrauktas į Bendrijos politiką atitinkamų šalių ir regionų atžvilgiu; ketvirtajame ir penktajame skirsniuose kalbama apie konkrečius regionus, kuriuose bus galima vykdyti pirmąsias dvi bandomąsias regionines apsaugos programas; paskutiniuosiuose skirsniuose svarstoma, kaip bandomosios regioninės apsaugos programos turėtų būti vertinamos, kaip užtikrinamas jų tvarumas ir kokie turėtų sekti veiksmai.

5. Regioninės apsaugos programos turėtų padidinti sričių, artimų kilmės regionams, pajėgumą apsaugoti pabėgėlius. Turėtų būti iškeltas tikslas sukurti sąlygas įgyvendinti vieną iš trijų ilgalaikių sprendimų – repatriaciją, vietinę integraciją arba persikėlimą. Kuriant regionines apsaugos programas, bendradarbiaujant su JTVPK pagal 2005 m. vasario 15 d. Komisijos ir JTVPK susitarimo memorandumą ir su kilmės regionų trečiosiomis šalimis, reikės, kad, koordinuojant ES, pabėgėlių, humanitarinės ir vystymosi politikos sritis, būtų atsižvelgiama į visus apsaugos poreikius, taip pat į pabėgėlių poveikį vietinėms bendrijoms, siekiant užtikrinti, kad visi gaus maksimalią naudą. Tačiau pačios humanitarinės pagalbos operacijos, kuriomis siekiama padėti pabėgėliams, nebus regioninių apsaugos programų dalis. Sprendimai pradėti humanitarinės operacijas ir toliau bus priimami įvertinus poreikius, o operacijos bus vykdomos visiškai laikantis humanitarinės pagalbos principų. Regioninių apsaugos programų poveikį galima maksimaliai padidinti, įvertinus, kur gali egzistuoti potencialios apsaugos spragos ir užtikrinus, kad papildomos priemonės papildys ir pagerins jau vykdomą veiklą (ypač humanitarinę ir vystymosi). Siekiant pabėgėliams suteikti geresnę apsaugą, praktiškai įgyvendinant šį tikslą reikės vykdomą politiką koordinuoti su atitinkamais dalyviais.

2. REGIONINIŲ APSAUGOS PROGRAMŲ TURINYS

6. Regioninės apsaugos programos turi būti lanksčios ir pritaikytinos konkrečiai situacijai, taip pat būti suderintos su Bendrijos humanitarine ir vystymosi politika bei kita susijusia veikla. Regioninių apsaugos programų tikslas yra stiprinti trečiųjų šalių pajėgumą teikti apsaugą. Regionines apsaugos programas turėtų sudaryti praktinio

pobūdžio veiksmai, kurie būtų tikrai naudingi tiek pabėgėliams siūlomos apsaugos, tiek pagalbos pagal esamus susitarimus su atitinkama trečiąją šalimi požiūriu. Taip pat turėtų būti siekiama, kad ji būtų naudinga priimančiajai šaliai. Atsižvelgiant į šias aplinkybes, tarp pagrindinių veiksmų pagal regionines apsaugos programas turėtų būti:

(1) Projektai, kuriais siekiama pagerinti bendrąją apsaugos situaciją priimančioje šalyje.

(2) Projektai, kuriais siekiama sukurti efektyvią pabėgėlio statuso nustatymo procedūrą, kuri galėtų padėti priimančiosioms šalims geriau valdyti pabėgėlių daromą poveikį migracijai, leidžiant joms geriau nukreipti išteklius pagrindinių pabėgėlių grupių poreikiams.

(3) Projektai, kurie tokioje padėtyje atsidūrusiems pabėgėliams būtų tiesiogiai naudingi, nes pagerintų jų priėmimo sąlygas.

(4) Projektai, kurie būtų naudingi vietinei pabėgėlius priimančiai bendruomenei, pavyzdžiui, sprendžiant bendresnio pobūdžio pabėgėlius ir priimančiąją bendruomenę įtakojančios aplinkos klausimus bei skleidžiant informaciją apie teigiamą pabėgėlių įtaką.

(5) Projektai, kuriais siekiama rengti mokymus apie apsaugos problemas tiems, kas dirba su pabėgėliais ir migrantais.

(6) Registracija, kuri bus kuriama remiantis JTVPK projekto modeliu, skirtu asmenims, kuriais toje srityje rūpinasi JTVPK, ir kuris galės padėti įvertinti regioninių apsaugos programų poveikį.

(7) Įsipareigojimas perkelti, kuriuo ES valstybės narės, savo šalyse pasiūlydamos vietas persikėlimui, savanoriškai įsipareigoja pateikti ilgalaikius sprendimus dėl pabėgėlių.

7. Pabėgėlių persikėlimas iš kilmės regionų šalių į ES valstybes nares bus svarbus veiksnys parodantis partnerystę su trečiosioms šalims, įgyvendinant regionines apsaugos programas. Komisija pažymi, kad po 2004 m. birželio mėn. komunikato kelios valstybės narės svarsto galimybę sukurti savo nacionalines persikėlimo schemas. Komisija tikisi, kad šitoks požiūrio pasikeitimas prisidės prie didesnės regioninių apsaugos programų sėkmės, žymiai papildydamas esamas pastangas vykdant persikėlimą, o ne paprasčiausiai pervadins esamas regioninių apsaugos programų schemas.

8. Įvertinusi bandomąsias regionines apsaugos programas, Komisija išnagrinės galimybę parengti pasiūlymą dėl labiau struktūriškai apibrėžto požiūrio į persikėlimą. Tokiame pasiūlyme reikės atsižvelgti į veiklos ir logistinius poreikius valdant persikėlimą ES mastu. Tačiau, kad Bendrija galėtų finansuoti žymią persikėlimų pagal regionines apsaugos programas dalį, Komisija, vykdydama įgaliojimus pagal Hagos programą, artimiausiu metu parengs pasiūlymą pakeisti Tarybos sprendimą dėl Europos pabėgėlių fondo įsteigimo.

3. PIRMOSIOMS REGIONINĖMS APSAUGOS PROGRAMOMS ATRINKTI REGIONAI

9. Bandomosioms regioninėms apsaugos programoms tinkamų geografinių regionų atranka priklauso nuo keleto svarbių veiksnių, ypač nuo to, kaip įvertinti konkretūs pabėgėlių atvejai trečiose šalyse; esamų Bendrijos fondų teikiamos finansavimo galimybės; Bendrijos ir konkrečios šalies ar regiono esami santykiai ir

bendradarbiavimo programos. 2003 m. JTVPK nustatė 38 pabėgėlių atvejus, kurie galėjo būti laikomi ilgalaikiais, ir kiekvienu iš kurių 25 000 ar daugiau pabėgėlių gyveno tremtyje ilgiau nei penkerius metus. Taip pat yra kitų pabėgėlių atvejų, kuriems, vykdant regionines pagalbos programas, bendros pastangos būtų naudingos. Tačiau, remiantis jau esama patirtimi, įgyta vykdant veiksmus, kurie buvo finansuoti iš kitų išorės santykių ir vystymosi priemonių, ir atsižvelgiant į būtinybę užtikrinti pridėtinę vertę ir mechanizmo, skirto priemonėms įvertinti, panaudojimo galimybę, vykdant bandomąsias regionines apsaugos programas svarbu sutelkti dėmesį į aiškiai apibrėžtas sritis.

10. Taip pat yra politinių aspektų, kuriuos reikia išnagrinėti, – pavyzdžiui, būtinybė pripažinti, kad ES svarbu atsižvelgti į tranzito ir kilmės regionus, nors abu regionai savo esme yra skirtingi ir juos vertinti reikia nevienodai. Kalbant apie tranzito regionus, valstybės narės daugiausiai dėmesio skyrė **vakarinėms Naujoms nepriklausomoms valstybėms**. Veiksmai Afrikoje į pietus nuo **Sacharos (Didžiųjų ežerų regionas (Rytų Afrika))** taip pat buvo laikomi svarbiu prioritetu, ypač atsižvelgiant į galimybes iš šio regiono vykdyti persikėlimus, ir dėl dialogo pradžios su kilmės regiono šalimi arba šalimis.

11. Tačiau, siekiant gauti būtiną politinę paramą ES lygiu vykdomiems veiksmams ir įgyti dalyvaujančių trečiųjų šalių pasitikėjimą, būtina parinkti regioną, kuriame būtų galima pasiekti greitų ir išmatuojamų rezultatų. Atsižvelgiant į tai, kas minėta pirmiau, Komisija visų pirma numato atlikti būtinus organizacinius darbus padėdama **vakarinių Naujų nepriklausomų valstybių** (Ukraina, Moldova, Baltarusija) valdžios institucijoms parengti bandomąsias regionines apsaugos programas[2].

4. REGIONINĖ APSAUGOS PROGRAMA VAKARINĖMS NAUJOMS NEPRIKLAUSOMOMS VALSTYBĖMS

12. **Vakarinėms Naujoms nepriklausomoms valstybėms** (Ukrainai, Moldovai, Baltarusijai), po diskusijų su valstybėmis narėmis, buvo suteikta aiški pirmenybė. Šiam regionui jau teikiamas tvirtas prioritetas Bendrijos išorės santykių politikoje ir jam skiriama Bendrijos bei atskirų valstybių narių finansinė parama, kurią iš dalies sudaro Bendrijos ir atskirų valstybių narių finansuojamas apsaugos klausimų sprendimas. Nuo dešimtojo dešimtmečio pradžios JTVPK dirbo su vyriausybėmis ir kitomis susijusiomis šalimis, siekdama padėti joms sukurti prieglobsčio teisinius aktus ir infrastruktūrą, dėl kurių reikės tolesnio darbo ir paramos bei naujų priemonių priėmimo, integracijos ir persikėlimo srityse.

13. Bandomąja regionine apsaugos programa bus siekiama remti ir papildyti darbą, kuris jau yra pradėtas, bendradarbiaujant su vakarinėmis Naujų nepriklausomų valstybių valdžios institucijomis. Daugiausia dėmesio reikėtų skirti esamo apsaugos pajėgumo didinimui. Papildoma apsaugos, integracijos, registracijos ir pagrindinės apsaugos veikla, susijusi su priėmimu ir konkrečių atvejų svarstymu, galėtų būti vykdoma intensyviau. Pasiūlymai veiklai šiose srityse turėtų būti pateikti pagal 2005 m. AENEAS kvietimą teikti pasiūlymus ir 2006 m. TACIS regioninių veiksmų

[2] Veiksmai Baltarusijoje bus nukreipti į apsaugos pajėgumų kūrimą remiantis NVO, o ryšiai su valdžios institucijomis bus apriboti iki tais ryšiais, kurie būtini veiksmingam projektų įgyvendinimui. Tačiau valstybių valdžios institucijoms programos gali būti naudingos, jei jos sutiks bendradarbiauti dėl su pabėgėliais susijusių žmogaus teisių aspektų, pavyzdžiui, papildomos apsaugos, teisinių ir medicininių paslaugų, pabėgėlių integracijos programų kūrimo ir pan.

programas ir pasinaudojant kitomis esamomis finansavimo galimybėmis. Siekiant palaikyti bandomųjų regioninių apsaugos programų teikiamą papildomumą, esamos struktūros turėtų būti pakeistos. AENEAS prieglobsčiui ir tarptautinei apsaugai šiame regione preliminariai skiria 2 mln. EUR.

5. TOLESNĖS REGIONINĖS APSAUGOS PROGRAMOS

14. Kuriant bandomąją regioninę apsaugos programą su šalimi ar šalimis, esančiomis kilmės regione, tolesnių veiksmų, kuriais būtų siekiama geriau apsaugoti pabėgėlius iš **Didžiųjų ežerų** regiono, perspektyva sukuria galimybę, kurią galima prilyginti esamų finansinių priemonių programavimui, persikėlimo, kaip galimo ilgalaikio sprendimo, svarbai, ir politiniams valstybių narių prioritetams. ES čia turi galimybę, kartu su atitinkamomis trečiosiomis šalimis ir visiškai laikydamasi veiksmų autorystės principų, sukurti gerai koordinuotus ir strateginius apsaugos ir persikėlimo veiksmus[3]. Tai atitinka tai, ką numatė JTVPK, paskelbęs iniciatyvą „Konvencija plius“[4].

15. Nėra abejonių, kad pirmajai, mažesnės apimties regioninei apsaugos programai šiame regione iškils rimtų sunkumų. Čia esančių pabėgėlių atvejų mastas yra toks, kad gali būti sunku įsivaizduoti, kaip regioninė apsaugos programa, iš AENEAS gaunanti ribotus finansinius išteklius, galėtų turėti ilgesnį poveikį. Todėl būtų svarbu bandomajai regioninei apsaugos programai nustatyti jau atliekamais darbais paremtą tikslą, kurio dėka esantys pabėgėliai pajustų skirtumą, ir kurį labiau norėdamos pasiekti valstybės narės imtųsi vykdyti perkėlimą iš šio regiono. Tai reiškia, kad bandomajai regioninei apsaugos programai visame regione gali būti atrinkta konkreti ir mažesnė geografinė vietovė. Pagal AENEAS programą čia gali būti pradėta keletas konkrečiam tikslui skirtų veiklų ir pasiektas didesnis poveikis, nei išsklaidžius veiklas po visą regioną. **Regioninis pobūdis** būtų užtikrintas, nes pabėgėliai, kurie galėtų pasinaudoti vykdoma bandomąja regionine apsaugos programa, yra iš kitos Didžiųjų ežerų regiono pusės. Mažesnės apimties regioninė apsaugos programa turėtų atlikti būsimų veiksmų katalizatorius vaidmenį ir būti būsimos platesnės, išsamesnės regioninės apsaugos programos pagrindas.

16. **Tanzanija** galėtų būti tokios geografinės vietos, į kurią persikėlė daug pabėgėlių iš Burundžio ir Kongo Demokratinės Respublikos, pavyzdžiu. Šalies strategijos dokumente ir Bendrijos ir Tanzanijos nacionalinėje preliminarioje programoje 2001–2007 m. laikotarpiui pripažįstama, kad Tanzanija priėmė didžiausią Afrikoje pabėgėlių skaičių ir todėl ji gauna pagalbą pagal vieną iš didžiausių ECHO

---

[3] 2005 m. liepos 4 ir 5 d., pirmininkaujant Jungtinei Karalystei, Londone įvykęs seminaras apie persikėlimą patvirtino strateginę perkėlimo, kaip priemonės pagerinti trečiųjų šalių pajėgumus teikti apsaugą, svarbą.

[4] „*Konvencijoje plius*“ JT Pabėgėlių reikalų vyriausiasis komisaras ragino sudaryti naujus susitarimus, kurie papildytų Konvenciją dėl pabėgėlių ir padėtų apsaugoti pabėgėlius bei siekti ilgalaikių sprendimų kilmės regionuose. Tikslas yra naudoti valstybių neoficialius susitarimus ir įsipareigojimus daugiašaliuose susitarimuose, kurie yra skirti konkretiems veiklos krūviams, įskaitant ir visa apimančių veiksmų planų panaudojimą. JTVPK numato, kad šiuos naujus susitarimus daugiašalių „specialių susitarimų“ forma galėtų sudaryti visa apimantys veiksmų planai, užtikrinantys veiksmingesnį ir prognozuojamą reagavimą į didelio masto pabėgėlių situacijas, įskaitant papildomą vystymosi paramą, kuria siekiama teisingiau dalintis atsiradusia našta ir skatinti pabėgėlių ir sugrįžėlių savarankiškumą šalyse, priimančiose daug pabėgėlių; daugiašaliai įsipareigojimai dėl pabėgėlių perkėlimo; ir susitarimas dėl kilmės, tranzito ir paskirties šalių vaidmenų ir atsakomybės neįprasto antrinio judėjimo situacijose.

neatidėliotinos paramos programų. Bendrija ir toliau rems taikos Burundyje ir Kongo Demokratinėje Respublikoje procesą, siekdama sukurti sąlygas pabėgėliams grįžti. Regioninėje strategijoje, skirtoje Pietų ir Rytų Afrikos regionui ir Indijos vandenyno šalims, tarp kurių yra Tanzanija, institucinių gebėjimų didinimo sritys pripažintos ypatingos svarbos, ypač siekiant suteikti regioninėms organizacijoms galimybę prisidėti prie gero valdymo, žmogaus teisių ir ginčų tarp valstybių narių sprendimo skatinimo.

17. Komisija pagal vystomojo bendradarbiavimo su AKR šalimis programą numato pradėti dialogą su Tanzanijos valdžios institucijomis ir aptarti galimybes šalyje vykdyti regioninę apsaugos programą ir jos tinkamumą, siekiant padėti pabėgėliams iš Didžiųjų ežerų regiono. Po šių diskusijų, AENEAS komitetui galėtų būti pateiktas išsamus galimų projekto sričių planas. Todėl veiklos sritys galėtų būti pasiūlytos kaip AENEAS projektai. Preliminarus biudžetas veiksmams siekiant ilgalaikių sprendimų pabėgėliams Afrikoje į pietus nuo Sacharos 2005 m. sudaro 4 mln. EUR. Papildomi 5 mln. EUR yra numatyti veiksmams, susijusiems su migracijos valdymu.

18. Toliau kuriant regionines apsaugos programas reikia išnagrinėti kitas galimybes, visų pirma įtraukti **Šiaurės Afriką, Afganistano regioną** ir **Afrikos Kyšulį**. Svarstydamos šį klausimą, valstybės narės su smulkmenomis aptarė padėtį šiuose regionuose. Į **Afganistano regioną** buvo nukreipta daug Bendrijos ir valstybių narių veiksmų, kuriais labiausiai stengiamasi saugiai grąžinti afganus į jų šalį. JTVPK **Afrikos Kyšulyje** dalyvauja parengiamajame projekte dėl visa apimančio veiksmų plano Somalio pabėgėliams. Šių vykdomų veiksmų rezultatai gali būti esminiai, siekiant įvertinti poreikį padėti atitinkamoms trečioms šalims parengti šio regiono galimą būsimą regioninę apsaugos programą. Valstybės narės taip pat akivaizdžiai buvo susirūpinusios **Šiaurės Afrika**, todėl joje taip pat vykdoma daug Bendrijos remiamų veiksmų. Tačiau sudėtingesnė migracijos iš Šiaurės Afrikos šalių situacija reiškia, kad gali prireikti ir platesnio požiūrio. Atrenkant šiuos ar kitus regionus regioninėms apsaugos programoms, Jungtinių Tautų Pabėgėlių reikalų vyriausiasis komisaro nustatytas galimo persikėlimo prašymų krūvis bus svarbus veiksnys.

6. ĮVERTINIMAS, TVARUMAS IR LAIKAS

19. Bandomosios regioninės apsaugos programos – papildomos pastangos vykdyti įsipareigojimą apsaugoti pabėgėlius, todėl pradiniame šio naujojo požiūrio diegimo etape jas reikės atidžiai stebėti ir vertinti. Komisija planuoja nepriklausomą išorinį įvertinimą, kuris bus atliktas iki 2007 m. ir kuriame daugiausia dėmesio bus skiriama šių programų poveikiui ir rezultatams.

20. Komisija, remdamasi šiuo įvertinimu, vertins ir praneš apie bandomųjų regioninių apsaugos programų poveikį. Komisija išnagrinės, ar būtina į regionines apsaugos programas žvelgti sistematiškiau, įskaitant galimybę kurti struktūrines partnerystes su atitinkamomis tarptautinėmis organizacijomis, kurioms patikėta vykdyti susijusią veiklą. Remiantis tuo, kas išdėstyta, Komisija nuspręs, kokių iniciatyvų būtina imtis vėliau.

21. Siekdama efektyviai stebėti ir įvertinti regionines apsaugos programas, Komisija užtikrins, kad pagal AENEAS kvietimą teikti pasiūlymus siūlomi projektai, kuriuose bus pateiktos regioninės apsaugos programos, bus koordinuojami, kad jų rezultatai būtų pateikti apie tą patį laikotarpį, jog, pateikiant laikinas ataskaitas ir dažnai vykdant stebėjimo intervencijas, būtų užtikrintas pradinių programų ir būtino tolesnio darbo tęstinumas.

7. IŠVADA

22. Regioninės apsaugos programos yra pirmasis žingsnis tvirtai artėjant link tarptautinės apsaugos. Jos taip pat suteikia galimybę, siekiant geriau apsaugoti esamus pabėgėlius, ES pasiekti kelių veiklos rezultatų. Jų pridėtinę vertę sudaro atsakomybės dalijimasis vykdant pabėgėlių persikėlimą ir įsipareigojimas dėti papildomų pastangų gerinant pabėgėlių padėtį. Ši iniciatyva, nors ir riboto masto, turėtų padėti įtraukti pabėgėlių ir apsaugos klausimus į politinę darbotvarkę – tai būtų naudinga pabėgėliams, susijusioms trečiosioms šalims ir ES valstybėms narėms.

23. Komisija, tardamasi su kitomis suinteresuotomis šalimis, įskaitant JTVPK, užtikrins tinkamą koordinavimą tarp valstybių narių ir atitinkamų kilmės, tranzito ir pirmojo prieglobsčio šalių, rengiant ir prižiūrint bandomųjų regioninių apsaugos programų mechanizmus.

24. Komisija ragina Tarybą ir Europos Parlamentą atsižvelgti į šiame komunikate pateiktą Komisijos regioninių apsaugos programų strategiją.